

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים בעניינים מנהליים

ע"ם 10845/06

ע"ם 10864/06

בפני: כבוד השופטת א' פרוקצ'יה
כבוד השופטת מ' נאור
כבוד השופט י' דנציגר

המערערת בע"ם 10845/06: שידורי קשת בע"מ
המערערת בע"ם 10864/06: רשת-נגה בע"מ

נ ג ד

המשיבה: הרשות השניה לטלוויזיה ורדיו

ערעורים על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית משפט לעניינים מנהליים מיום 19.12.06 בעת"מ 353/06, עת"מ 357/06 ועת"מ 698/06 שניתן על ידי כבוד הנשיאה השופטת מ' ארד

תאריך הישיבה: א' באדר א' התשס"ח (7.2.2008)

בשם המערערת בע"ם עו"ד ר' ז'אן; עו"ד א' ונג
: 10845/06
בשם המערערת בע"ם עו"ד ח' דורון
: 10864/06

בשם המשיבה: עו"ד י' עשהאל; עו"ד ה' אהרוני

פסק-דין

השופט י' דנציגר:

לפנינו שני ערעורים - שהדיון בהם אוחד - אשר מופנים כנגד פסק דינו של בית המשפט לעניינים מנהליים בירושלים (כבוד הנשיאה מ' ארד) מיום 19.12.2006. עניינם של הערעורים הוא גילוי מידע המצוי בידי הרשות השנייה לטלוויזיה ורדיו

(להלן: הרשות השנייה) אשר הגיע לידיה במסגרת הליכי מכרז למתן זיכיון לשידורי טלוויזיה בערוץ השני.

העובדות

1. בחודש ספטמבר 2004 פרסמה הרשות השנייה מכרז למתן זיכיון לשידורי טלוויזיה בערוץ השני (להלן: המכרז). המציעים במכרז, אשר התמודדו על קבלת זיכיון לשדר בערוץ השני לתקופה של עשר שנים, נדרשו להגיש הצעות מפורטות למכרז, אשר כללו פרטים ונתונים רבים הנוגעים לשיקוליהם הכלכליים והמסחריים. בין היתר, נדרש כל מציע לצרף להצעתו לוחות משבצים ותיאורי תכניות ספציפיות שבכוונתו לשדר.

2. על פי פסק דינו של בית המשפט קמא, לוחות המשבצים הנם טבלאות המורכבות ממשבצות שידור, המתפרשות על פני חלק משעות היממה לאורך שנת השידור, ואשר מפרטות את סוגת התכנית (דרמה, קומדיה וכו') ואת ההוצאה הישירה בגינה. יצוין כי לוחות המשבצים שצורפו להצעות שהוגשו במכרז מתייחסים לשנת השידור הראשונה בלבד (עד 31.12.2006), אך במסמכי המכרז נקבע כי הם ינחו את הזכיין גם בשנות השידור הבאות. לוחות המשבצים, על פי מה שמסרו לנו ב"כ הצדדים, מהווים בסיס ללוח השידורים של הזכיינית במשך תקופת המכרז, באופן שמדי שנה ומדי רבעון מגישה הזכיינית למועצת הרשות השנייה לוח משבצים עבור אותה שנה ואותו רבעון, והמועצה והרשות השנייה מפקחות על כך שלוח השידורים של אותה זכיינית נבנה בהתאם ללוח המשבצים. עתירה זו נוגעת אך ורק ללוחות המשבצים שהוגשו במסגרת המכרז, שהם שמונה לוחות המשבצים שהוגשו עבור השנתיים הראשונות של המכרז.

תיאורי התכניות הספציפיות כוללים התייחסות לסוג התכנית, נושאה, הפורמט שלה, קהל היעד אליו היא מכוונת, שפתה, חדשנותה וההוצאה בגינה. מדובר בתכניות שכוונת הזכיינית הייתה לשדר בשנת השידורים הראשונה, אם כי ככל הנראה לא כל התכניות שודרו בפועל בשנת השידורים הראשונה ושידורן של חלק מהתכניות נדחה לשנים הבאות. לטענת המערערות, במסגרת תיאורי התכניות פורטו, בין היתר, עלילות, אמצעי הפקה, והשיקולים המקצועיים שהובילו את הזכיינית לפתח ולבחור דווקא בכל רעיון.

נוסף ללוחות המשבצים ולתיאורי התכניות, עוסק ע"מ 10864/06 בסוג מסמכים נוסף: מדובר בטבלאות המפרטות את אחוז השקעתה של המערערת, מתוך סך

הכנסותיה, בהפקה ורכישה של תכניות טלוויזיה; את שיעור הוצאותיה על רכישה תכניות עילית ואת שיעור האחוזים מתוך הכנסותיה אשר יוצאו על הפקות ישראליות במסגרת שיתופי פעולה (להלן: הטבלאות). מדובר בשלוש טבלאות אשר הן חלק מנספח א-1 לכתב הזיכיון של המערערת. המערערת הסכימה לחשיפת מרבית חלקיו של נספח זה, למעט הטבלאות האמורות. יוער כי המערערת בע"מ 10845/06 לא התנגדה לגילויין של טבלאות אלה מתוך נספחי כתב הזיכיון שלה.

3. מאחר שהרשות השנייה סברה כי החומר שהגישו המציעים במסגרת המכרז כולל מידע שהוא, מחד גיסא, בעל רגישות מסחרית, ומאידך גיסא, בעל עניין לציבור, נקבע במסמכי המכרז כי "הרשות רשאית לפרסם תקציר מעיקרי הצעותיהם של המציעים או מי מהם". כן נקבע, כי על המציעים לצרף להצעותיהם עותק שבו יושחרו הקטעים אשר הם מתנגדים לחשיפתם בפני צדדים שלישיים. המערערת בע"מ 10845/06, שידורי קשת בע"מ (להלן: קשת), צירפה להצעתה עותק מושחר של תיאורי התכניות. המערערת בע"מ 10864/06, רשת-נגה בע"מ (להלן: רשת), לא צירפה עותק מושחר של תיאורי התכניות, ובמענה לפנייה מאוחרת יותר של הרשות השנייה, ציינה כי היא מתנגדת לחשיפה כלשהי של תיאורי התכניות.

4. ביום 19.4.2005 הודיעה הרשות השנייה כי רשת וקשת הן הזוכות במכרז. נציגי המפסידות במכרז עיינו, בכפוף להתחייבות לסודיות, בחלקים מהצעות רשת וקשת, לרבות בתיאורי התכניות. לצורך כך, הגישה קשת עותק מושחר נוסף, ואילו מאחר שרשת לא הגישה עותקים מושחרים כלל, ביצעה הרשות השנייה במסמכיה של רשת השחרה של המידע שסברה כי אין לגלות למפסידים.

5. ביום 23.2.2006 קיבלה הרשות השנייה החלטה שבה נקבע כי הנספחים לכתבי הזיכיון של רשת וקשת, המרכזים את עיקרי התחייבויותיהן במכרז, יגולו לציבור, למעט נתונים שעניינם היקפי הכנסותיהן והוצאותיהן, אך לרבות נתונים שעניינם שיעורי ההוצאה הכוללת על תכנית כאחוז מתוך ההכנסות נטו של המערערות. כן הוחלט לגלות, לאחר תחילת תקופת השידורים הרלוונטית, את לוחות המשבצים של המערערות לאותה תקופה, למעט ההוצאה הישירה בגין כל תכנית, ואת תיאורי התכניות הספציפיות המערערות אשר המערערות התחייבו לשדר בשנת השידורים הראשונה, באותה מתכונת שבה הועברו למתמודדות שלא זכו במכרז. עוד צוין בהחלטה, כי הפרוטוקולים של ועדת המכרזים זמינים לעיון באתר האינטרנט של הרשות השנייה כבר מחודש יולי 2005.

6. רשת וקשת עתרו לבית המשפט לעניינים מנהליים בעניין החלטתה של הרשות השנייה לגלות את המידע הנוגע להתחייבויות שנטלו על עצמן במסגרת הצעותיהן למכרז. טענתן העיקרית היתה, כי לוחות המשבצים ותיאורי התכניות שהעבירו לרשות השנייה במסגרת הצעותיהן למכרז הם בגדר סודות מסחריים מובהקים, אשר ניתן לגלותם לציבור הרחב רק מקום בו האינטרס הציבורי התומך בגילוי הוא אינטרס ציבורי חיוני. לטענת רשת וקשת, לעומת הנזק הכבד שייגרם להן עקב גילוי המידע, הרשות השנייה לא הצביעה בהחלטתה על טעמים שחיוני בגינם לגלות את המידע לציבור.

פסק הדין של בית המשפט לעניינים מנהליים

7. בית המשפט לעניינים מנהליים קבע כי החלטתה של הרשות השנייה היא החלטה סבירה, המאזנת כראוי בין השיקולים הרלוונטיים ואינה מקיימת עילה להתערבותו של בית המשפט.

8. לדידה של הנשיאה ארד, המידע שגילוי עומד על הפרק במסגרת הליך זה, הוא מידע ציבורי אשר גלום בו עניין רב לציבור, ובגילוי לציבור קיימת חשיבות ניכרת. לדבריה, מדובר במידע הנוגע להתחייבויות של החברות שקיבלו את הזיכיון להפעלת הערוץ השני, שהוא אחד ממשאבי התוכן המרכזיים בחברה הישראלית. המדובר בזיכיון שצפוי להניב לזכייניות הכנסה משמעותית, וחשוב מכך, במשאב שהשליטה בהפעלתו היא בעלת השלכות חברתיות רחבות, בין השאר על יכולת הביטוי ועל האפשרות להישמע של גורמים שונים בחברה. הן הציבור הרחב והן קבוצות מסוימות בציבור, דוגמת בני מיעוטים, תושבי הפריפריה, אנשים העוסקים בתחומי האומנות והתקשורת ועוד, עשויים לבקש ללמוד מה היו התחייבויות הזכייניות בתמורה לזכות להפעיל את הערוץ השני, והאם הזכייניות עומדות בהתחייבויות אלה, כאשר נקודת המוצא של חוק חופש המידע, התשנ"ט-1999 (להלן: חוק חופש המידע או החוק) היא כי מן הראוי לאפשר להם לעשות כן.

9. בית המשפט לעניינים מנהליים דחה את טענת המערערות לפיה הרשות השנייה מקיימת עליהן ממילא פיקוח ומפרסמת דו"חות בדבר עמידתן בהתחייבויותיהן, כך שלא נדרש פיקוח ציבורי מעבר לכך. לדברי הנשיאה ארד, גילוי המידע לציבור יאפשר לו להכיר את התחייבויותיהן של הזכייניות וכך לבחון אף הוא את עמידתן בהן. בכך יאפשר גילוי המידע לציבור לבחון, ובמידת הצורך גם לבקר, גם את התנהלותה של הרשות השנייה, הפועלת בשמו, במישור הפיקוח.

כן נדחתה טענת המערערות לפיה גילוי של חלקים מהצעותיהן, הכוללים מידע מסחרי שלהן, ירתיע משתתפים פוטנציאליים במכרזים מלחשוף מידע מסחרי במסגרת הצעותיהם ובכך יכביד על הרשות.

10. בית המשפט קמא קבע, כי לעומת העניין הציבורי הרב בגילוי המידע, המערערות לא הרימו את הנטל המוטל עליהן להראות כי גילוי המידע, בדרך שקבעה הרשות השנייה, יפגע בהן פגיעה של ממש, המצדיקה את אי גילוי המידע.

11. אשר ללוחות המשבצים, בית המשפט קמא קיבל את ההנחה כי לוחות המשבצים הם בגדר סוד מסחרי של המערערות. עם זאת, קבע, כי מעבר לטענה הכללית כי המערערות לא היו רוצות שייפול בידי מתחריהן, לא בוססה טענתן בנוגע לפגיעה של ממש שתיגרם להן עקב גילויים של לוחות המשבצים; ולעומת זאת, לגילויי ישנה חשיבות ציבורית ברורה וניכרת. עוד צוין, כי בשלב זה, לוח השידורים כבר מפורסם בעיתונות וגורם המעוניין בכך יכול ממילא להסיק ממנו ומהתכניות ששודרו בפועל את עיקר תוכנם של לוחות המשבצים.

12. אשר לתיאורי התכניות, בית המשפט קמא לא מצא ממש בחשש שהעלו המערערות לפיו גילוי תיאורי התכניות יאפשר למתחריהן להעתיקן. ראשית, משום שעל פי החלטתה של הרשות השנייה, גילוי תיאורי התכניות ייעשה תוך השחרת קטעים הנוגעים לעלילות ולפורמטים הספציפיים של התכנית; שנית, תיאורי התכניות מתייחסים לשנת השידורים הראשונה בלבד, כאשר בשלב זה, גם אם ישנן תכניות שהמערערות לא הספיקו לשדר, הרי שרוב התכניות כבר שודרו, והסיכוי שמתחרה כלשהו יספיק להעתיק תכנית שטרם שודרה לפני שתשודר בפועל, אינו גדול. בנוסף קבע בית המשפט קמא כי לציבור הרחב ולקבוצות שונות בציבור יש עניין רב בתיאורי התכניות, ודי בעניין ציבורי זה כדי להוביל למסקנה כי יש לגלות את התיאורים.

13. מלבד לוחות המשבצים ותיאורי התכניות, דן בית המשפט קמא גם בשלוש הטבלאות שרשת התנגדה לגילויין. בית המשפט קמא ציין כי המידע המפורט בהן הוא בעל עניין רב לציבור וקיימת חשיבות ציבורית רבה בגילויי לציבור. יחד עם זאת, קבע בית המשפט קמא, כי רשת לא ביססה את הטענה לפיה גילוי הנתונים האמורים יוביל לפגיעה עסקית של ממש בה. בנוסף, כך נקבע, הפגיעה ברשת, ככל שהיא אכן קיימת, מצטמצמת נוכח העובדה שמדובר בגילוי של אחוזי ההשקעה בלבד, להבדיל מסכומי ההשקעה, דבר שיקשה על מתחריה לחלץ מידע שבו יוכלו לעשות שימוש. גם העובדה

שקשת לא עתרה נגד חשיפתם של נתונים אלו תומכת במסקנה שגילוי המידע לא יגרום לפגיעה של ממש ברשת.

טענות המערערות

טענות המערערות בעע"ם 10845/06 - קשת

14. קשת מבקשת להדגיש, כי מתוך כלל התחייבויותיה, אשר הרשות השנייה פרסמה, קשת חולקת אך ורק על פרסומם של שני סוגי מסמכים: תיאורי תכניות (וליתר דיוק, קשת דורשת שיוסתר חלק מהם בלבד); ולוחות המשבצים. קשת דורשת שלא יפורסמו פרטים אשר יאפשרו למתחרים להעתיק את הרעיונות (ככל שמדובר ברעיונות שטרם שודרו לציבור) או יפגעו ביכולת "להפגיע" את קהל הצופים; ושלא יפורסמו השיקולים המקצועיים של קשת אשר לפיהם פיתחה ובחרה את הרעיונות.

15. לטענת קשת, המסמכים השנויים במחלוקת הם סודות מסחריים מובהקים, אשר פרסומם ברבים יגרום לקשת לנזקים קשים (בכך שיאפשר למתחרים להעתיק את רעיונותיה לתכניות טלוויזיה עתידיות ולבנות מראש לוח שידורים שיתחרה בלוח השידורים שקשת צפויה לשדר) ולכן על הרשות השנייה להימנע מפרסומם. לטענת קשת, בהליך בבית המשפט קמא, לא הייתה למעשה מחלוקת שהמידע הוא אכן סוד מסחרי.

16. קשת טוענת, כי "עניין ציבורי" שעל הרשות לשקול לפי סעיף 10 לחוק חופש המידע, מתקיים רק במקרים שבהם פרסום המידע יביא תועלת לציבור, כלומר יתרום לגיבוש דעתו של הציבור בעניינים ציבוריים או ישפר את אורחות חייו של הציבור, ולא על מנת לספק יצר סקרנות בלבד.

17. קשת טוענת כי בית המשפט קמא שגה בכך שקבע כי פרסום המידע - שאין חולק שהוא מהווה סוד מסחרי - לא יפגע בקשת, ולטענתה, קביעה זו התבססה על "ידיעה פרטית" שגויה של בית המשפט, קרי, על טיעונים שאף אחד מן הצדדים לא טען לפניו. עוד טוענת קשת כי בית המשפט קמא כשל מלראות כי אין כל חשיבות ציבורית בגילוי המידע הנקודתי שהרשות השנייה החליטה לפרסם לציבור, וזאת בהתבסס על הצהרות כלליות בדבר עניין הציבור לדעת למה התחייבו הזכיינים.

18. אשר לתיאורי התכניות, טוענת קשת, כי גם הגרסה המושחרת שהרשות השנייה מבקשת לפרסם כוללת פרטים רבים (עלילות שלמות) אשר צדדים שלישיים עלולים להעתיק (דוגמאות לתיאורי התכניות המושחרים צורפו כנספח ה' להודעת הערעור של

קשת). בנוסף נטען כי פרטים ונקודות מרכזיות בעלילות לא הושחרו. עוד טוענת קשת, כי שגה בית המשפט קמא כאשר קבע כי מרבית התכניות כבר שודרו, והיא מוסיפה, כי בנוגע לתכניות שטרם שודרו, יש חשש שיועתקו טרם שידורן. עוד טוענת קשת, כי אין כל אינטרס ציבורי חיוני בגילוי תיאורי התכניות, להבדיל מסקרנות ציבורית גרידא.

19. קשת טוענת עוד, כי הרשות השנייה לא שקלה שיקולים רלבנטיים, ובהם הצורך להגן על סודיות שיקוליה המקצועיים של קשת בבחירת ועיצוב התכניות; ולעומת זאת שקלה שיקול זר - השיקול שלפיו המידע כבר גולה לאלה שהפסידו במכרז. למפסידים במכרז יש אינטרס לראות כל פרט בהצעה אשר עשוי להשפיע על הניקוד במכרז, אך אין בהכרח חשיבות ציבורית בחשיפתו של כל פרט כזה. קשת מוסיפה כי ישנו קשר ישיר בין שמירתן של תכניות טלוויזיה בסוד עד השידור לבין "ההצדקה הכלכלית" של אותן תכניות (במובן של "הפתעת" הציבור ומניעת חיקויים). לכן, טוענת היא, הסודיות דרושה על מנת לסייע לקשת לממש כראוי את ההתחייבויות שנטלה על עצמה.

20. אשר ללוחות המשבצים, טוענת קשת, כי בהכרח ישנו פער בין לוח המשבצים ללוח התכניות בפועל, ולכן שגה בית המשפט קמא בקביעתו לפיה ניתן להסיק מלוח השידורים המשודר בפועל מה היה לוח המשבצים אשר שימש כתכנית-אב. עוד טוענת קשת, כי הרשות השנייה חזרה בה מטענתה לפיה לוחות המשבצים כלל אינם בגדר סוד מסחרי, ואף לא חלקה על קיומו של פער בין לוח המשבצים ללוח השידורים בפועל.

21. קשת מוסיפה וטוענת כי בית המשפט קמא שגה בקביעתו כי קשת לא הרימה את הנטל להראות שחשיפת לוחות המשבצים תפגע בה. לטענתה, מלבד עצם הפגיעה הטמונה בכך שקשת תיאלץ למסור בחינם למתחריה את העבודה בה הושקעו משאבים רבים, הרי שהלוחות ישמשו את המתחרים ליצירת אלטרנטיבה ש"תתקוף" את השידורים של קשת בנקודות הבעייתיות על מנת לגרום לצופים לעבור לערוץ המתחרה. בנוסף טוענת קשת, אין כל אינטרס ציבורי חיוני בגילויים של לוחות המשבצים לציבור. לדבריה, האינטרס הציבורי נוגע לתכניות "סוגה עילית" בלבד, ולא מצדיק את חשיפת לוחות המשבצים במלואם, ומכל מקום, אין חשיבות לשעה המדויקת שבה תשודר התכנית.

22. קשת מוסיפה וטוענת כי במקרה דנן, מילוי התפקיד שהוטל על קשת דורש דווקא שמירה על סודיות, שכן על מנת לשמור על האטרקטיביות של התכניות בעיני הצופים ועל מנת למנוע העתקות, יש לשמור בסוד את פרטי התכניות.

23. עוד טוענת קשת, כי בית המשפט קמא לא הביא במסגרת שיקוליו את קיומה של מועצת הרשות השנייה, המפקחת על הרשות השנייה, ואשר מפיקה דוחות שנתיים מפורטים ומשתפת את הציבור באופן שוטף, ובכך מתמלא הצורך הציבורי בפיקוח. לדבריה, לו היה מי מהציבור מעלה נושא קונקרטי המצריך חשיפת מידע נוסף לשם בדיקה ופיקוח על המועצה, ניתן היה לבחון איזה מידע קונקרטי נדרש ולאזן את השיקולים השונים. לאינטרס השקיפות יש עוצמה מוגבלת מול הפגיעה בקשת.

24. קשת מוסיפה ומערערת על כך שבית המשפט קמא פסק לרשות השנייה הוצאות בסך 150,000 ₪ (מרשת ומקשת בצוותא), הוצאות אשר לטענתה הינן בגדר הוצאות עונשיות, וזאת ללא כל נימוק או הצדקה.

טענות המערערת בעע"ם 10864/06 - רשת

25. לטענת רשת, בית המשפט קמא קבע נקודת איזון בלתי מידתית המאיינת, כמעט לחלוטין, כל אפשרות להגן על פגיעה בסודות מסחריים. רשת מדגישה, כי מדובר בגוף פרטי שהשתתף בהליך מכרז, שמטבעו סודי.

26. רשת טוענת, כי לוחות המשבצים בצירוף תיאורי התכניות העיקריות הכלולות בהם, מגלמים בחובם את תמצית הניסיון והידע המקצועי של רשת, ומהווים את ליבת עסקיה ותכניותיה העסקיות והמקצועיות לעשר שנות המכרז. לדבריה, אין מחלוקת כי מדובר בסוד מסחרי של רשת. רשת השקיעה זמן ומשאבים, אנושים וכלכליים, בפיתוח ויצירת לוח השידורים, והוא כולל רעיונות לתכניות שהן פרי השקעה כלכלית, יצירה ופיתוח של רשת. העקרונות והתפיסות שהנחו את רשת בהרכבת לוח השידורים רלוונטיים גם כיום, שכן רשת עשויה להסתייע בהם בעתיד. לוח השידורים מגלם בחובו את הידע והניסיון המקצועי שרכשה רשת בשיבוץ תכניות, וזהו ידע בעל ערך כלכלי רב. גילוי לוח השידורים יעניק למתחריה של רשת יתרון בלתי הוגן על פניה, והוא יאפשר להם ללמוד מניסיון העבר שלה, בלא שיידרשו לשאת במאמץ או בהשקעה בהם נשאה רשת. הוא אף יחשוף בפני המתחרים את שיטות העבודה של רשת בפיתוח מבנה לוח השידורים ואת תפיסתה הכוללת לגביה. לטענת רשת, החלטת הרשות השנייה לחשוף את התיאור המפורט של לוח השידורים, תוך השמטות לא מספקות שאינן מונעות את הפגיעה בסודותיה המסחריים והמקצועיים של רשת, אינה מאוזנת.

27. רשת מציינת, כי יכולתה להשיג נתוני צפייה גבוהים ולמקסם את הכנסותיה ממכירת פרסומות, תלויה בכושר התחרות שלה, המבוסס בעיקר על לוח השידורים

שלה ויכולתו להפתיע ולרתק את קהל הצופים. כל חשיפה של תכניותיה, עלולה לגרום פגיעה קשה ביותר במקור ההכנסה היחיד כמעט של רשת ולהעשיר את מתחריה.

28. רשת מדגישה כי לוח המשבצים אינו חדל להיות סוד מסחרי ומקצועי גם לאחר שרשת החלה לשדרו בפועל, וזאת לאור הפער בין לוח המשבצים, שהוא בגדר שלד עקרוני, לבין לוח השידורים המשודר בפועל. לדבריה, מתחריה של רשת יכולים ללמוד גם מעצם הפער בין לוח המשבצים לבין לוח השידורים בפועל, ובכך לרכוש יתרון תחרותי בלתי הוגן. בנוסף, עקרונותיו של לוח המשבצים שהוגש במסגרת המכרז ממשיכים לחול במשך כל שנות הזיכיון.

29. רשת מוסיפה כי בית המשפט קמא שגה בכך שבחן את הפגיעה שתיגרם לרשת, ולא את הפגיעה שתיגרם לערכו של הסוד המסחרי. יתרה מכך, טוענת רשת כי היא הוכיחה (באמצעות תצהיר של איש מקצוע) את הפגיעה הממשית שתיגרם עקב חשיפת המסמכים הן לערכו של הסוד המסחרי והן לרשת.

30. רשת טוענת כי כלל לא ברור מהי החשיבות הציבורית הנודעת לגילוי האופן שבו תיארה רשת את התכניות. התיאור לא תורם מידע מהותי לציבור, והוא כולל מידע תחרותי רב-ערך למתחרי רשת. רשת מוסיפה כי אין קשר בין העובדה שנספחי כתב הזיכיון גולו למתחרים האחרים במכרז, שכן מדובר בעיון מבוקר ומוגבל, תחת חובת סודיות מפורשת, ואילו החלטתה של הרשות השנייה אינה כפופה למגבלה כלשהי.

31. אשר לטבלאות שלגילויין מתנגדת רשת; לטענתה, עצם חשיפת שיעורי ההוצאה של רשת לרכישת תכניות מתוך הכנסותיה עשויה ללמד את המתחרים אודות אופן פעילותה בשנות הזיכיון הבאות, ויאפשר להם לבצע הערכות וניתוחים בדבר מבנה ואופן פעילותה הכלכלי של רשת, ולכלכל את צעדיהם בהתאם. רשת מוסיפה כי קיימת חומרה מיוחדת בגילוי היקף ההשקעה המתוכנן של רשת בשנות הזיכיון, בתכניות מהסוגה העילית ובהפקות ישראליות שיופקו במסגרת שיתופי פעולה, שהן "חוד החנית" של ההפקות המקומיות המתוכננות של רשת. שילוב שני הנתונים - שיעור ההוצאה הכוללת של רשת להפקת תכניות והאחוז מתוך אותה הוצאה המיועד להפקת תכניות מסוג מסוים - יספק למתחריה של רשת מידע רב ערך. לפיכך, אי גילויין של הטבלאות הכרחי על מנת למנוע פגיעה תחרותית ועסקית קשה ביותר ברשת.

32. רשת מוסיפה, כי לא ניתן להצביע על אינטרס ציבורי קונקרטי בחשיפה מראש של נתונים הכלכליים של רשת, לתקופה בת עשר שנים. הבדיקה עד כמה עמדה רשת

בהתחייבויותיה ממילא ניתנת לביצוע רק בדיעבד. החשיפה של שיעור ההוצאות לשנים הבאות ממילא אינה משרתת כל אינטרס ציבורי.

33. לטענת רשת, המסמכים שהרשות השנייה החליטה לגלות, במתכונת שבה הם יגולו, אינם בעלי חשיבות ציבורית, בוודאי לא ביחס לכל עשר שנות הזיכיון, מראש. לעומת זאת, האינטרס של רשת בחיסוי הסודות המסחריים הוא בעל עוצמה חזקה ביותר, והוא גובר על העניין הציבורי שיש בגילוי מידע זה. גם האינטרס של "פיקוח על המפקח" אין בו כדי להצדיק גרימת פגיעה כה קשה ברשת. הרשות השנייה היא בעלת אמצעים וסמכויות לפקח על רשת, ועושה כן בפועל. בנוסף, הפיקוח הציבורי יוכל להיעשות גם אם ייחשפו הנתונים, באופן מידתי, מדי שנה בשנה, ולא מראש.

34. רשת מוסיפה כי ציפייתם הסבירה של משתתפים במכרז היא כי העיון בהצעתם יותר, בכפוף למגבלות, רק למי שנטלו חלק במכרז, לצרכי תקיפתו, תוך הבטחת הסודיות הנדרשת. נקודת האיזון הראויה בקשר לגילוי לציבור שונה בתכלית מזו הנוגעת למציעים שהפסידו במכרז, שעניינם בגילוי חזק יותר, ושנחשפו למידע בהסתמך על התחייבות לסודיות. רשת טוענת עוד כי המסמכים שבמחלוקת נמסרו לרשות השנייה לצורך המכרז גרידא, בתנאי שלא יגולו על ידה ותוך התחייבות שלא ייעשה בהם שימוש החורג מן המטרה שלשמה נמסרו, ולכן הם חוסים תחת הסייג שבסעיף 9(ב)(7) לחוק חופש המידע.

35. בנוסף, רשת אף היא מבקשת כי נתערב בפסיקתו של בית המשפט קמא ביחס להוצאות, שכן לטענתה ההוצאות שנפסקו חורגות מן הסביר ומהוות אמצעי עונשי.

טענות המשיבה - הרשות השנייה

36. הרשות השנייה טוענת כי החלטתה בכל אחד מהעניינים הפרטניים שלגביהם קובלות המערערות הינה מוצדקת ואינה חורגת מגדר הסביר, ובנוסף, לטענתה יש לבחון את החלטת הרשות כמכלול ולא באופן פרטני ביחס למסמך זה או אחר. לטענת הרשות השנייה, החלטתה המתייחסת למכלול של פרטים ומסמכים רבים, נותנת את המשקל הראוי לאינטרסים הנוגדים, ואין מקום להתערב בה. הרשות השנייה מוסיפה כי בהתחשב בטיבו של המכרז, נדרשת הבנה מקצועית על מנת להגיע לנקודת האיזון הראויה, וכאשר מדובר בשיקולים מקצועיים נוטה בית המשפט שלא להתערב בהחלטת הרשות.

37. הרשות השנייה מדגישה כי במהלך תקופת המכרז היא הודיעה כי בכוונתה לנהוג בגילוי ושקיפות מירביים בכל הנוגע להליכי המכרז, בפרט לאור המרכזיות של שידורי הערוץ השני בחיי התרבות והיצירה בישראל, וכי המערערות היו מודעות לכך.

38. לטענת הרשות השנייה, על כל גוף אשר מתקשר עם הרשות השלטונית להיות מודע לכך שיהיה כפוף לחובות גילוי, וקביעה זו חלה על המערערות. יחד עם זאת, יש לאזן את חובת הגילוי מול זכותו של הגוף הפרטי להגנה על סודותיו המסחריים. כשדברים אלה עמדו לנגד עיניה של הרשות השנייה, היא החליטה לחשוף את נספחי כתבי הזיכיון של המערערות, כמו גם את לוחות המשבצים ותיאורי התכניות, תוך חיסוי והשחרה של מסמכים וקטעים מסוימים.

39. הרשות השנייה ביקשה להבהיר, כי החלטתה מתייחסת ללוחות המשבצים לשנת הזיכיון הראשונה בלבד. בשלב שבו אנו מצויים כיום, טוענת הרשות השנייה, הטענה בדבר פגיעה בסוד המסחרי נחלשת. לדבריה, הדבר נוגע לחלק מרכזי של המכרז וללב התחייבויותיהן של הזכייניות, אשר בזכותן, בין היתר, הן הוכרזו כזוכות. לטענתה, החשיפה של לוחות המשבצים אינה פוגעת בזכייניות במידה המצדיקה את חיסוים המוחלט. גם אם לוחות המשבצים משתנים, אין בכך כדי לבטל את חובת הגילוי.

40. לטענת הרשות השנייה, לציבור יש עניין לגיטימי לדעת מהו לוח המשדרים שהציגו הזוכות במכרז ואשר, יחד עם יתר הצעותיהן במכרז, הוביל לזכייתן בו, ואינטרס זה אינו מצטמצם לתכניות "סוגה עילית" בלבד.

41. עוד טוענת הרשות השנייה כי תיאור התכניות גם הוא מהווה יסוד מרכזי של ההתחייבויות בתחום התוכן. לדעתה, גילוי החומר תוך השחרת חלקים מרכזיים של העלילה ופורמטים ספציפיים של תכניות, מקיים את האיזון הראוי בנסיבות העניין. העובדה שחומר זה כבר נחשף בפני המפסידים במכרז (בהסכמתה של קשת) מהווה נדבך נוסף בסבירות ההחלטה. לדבריה, חיסוי מוחלט של תיאור התכניות מפני הציבור אינו סביר.

42. לטענת הרשות השנייה, אמנם יש בעובדת קיום פיקוח ציבורי על ידי מועצת הרשות השנייה כדי להוות תרופה במקרים שבהם קיימת הצדקה לאי חשיפת מידע, אולם אין בפיקוח האמור כדי לפטור את הרשות השנייה מלבצע את האיזון בין זכות ההגנה על הקניין של הזכייניות לבין זכות הציבור לקבלת מידע.

43. על פי הטענה, לציבור הרחב יש אינטרס של ממש בידיעת הפרטים המרכיבים את המכלול אשר הוביל לזכייתו של מתמודד זה או אחר במכרז. זאת, בין היתר, בשל העובדה שרכיבים אלה הובילו לזכייתן של המערערות במכרז ולשליטה במשאב תוכן עיקרי של החברה הישראלית.

44. הרשות השנייה מוסיפה, כי מידת חדשנותה של תכנית מהווה גורם אחד מני רבים להצלחתה, ולכן אין בחשיפת תיאורי התכניות המושחרים כדי לפגוע, בהכרח, במידת הצלחתן של התכניות. בנוסף, גם אם הצדקתה הכלכלית של תכנית מסוימת תיפגם במידת מה, אין בכך כדי להסיט את נקודת האיזון שנקבעה. ברי, כי אין די בחשש בלבד לפגיעה בכדאיות התכנית כדי לגבור על אינטרס הגילוי.

45. אשר לטבלאות, טוענת הרשות השנייה, בין היתר, כי הגילוי של התחייבויות באחוזים (להבדיל מערכים נומינאליים) לא יאפשר התחקות מדויקת אחר התכנית העסקית של רשת, תוך מתן משקל ראוי לאינטרס הציבורי בגילוי המידע. עוד נטען, כי רשת לא הניחה יסוד מספיק לחשש כי מתחריה יוכלו להתחקות אחר מבנה ואופן פעילותה הכלכלית. הרשות השנייה מציינת עוד כי העובדה שקשת אינה מלינה על חשיפתן של הטבלאות מלמדת כי הפגיעה המסחרית עקב חשיפתן אינה קשה.

46. אשר להוצאות שפסק בית המשפט קמא, טוענת הרשות השנייה כי ההליך בבית המשפט קמא היה מורכב ומסובך, חייב השקעת מאמצים מרובים, והתקיימו בו מספר דיונים. בנסיבות אלה, סבורה הרשות השנייה כי אין מקום לחרוג ממנהגה של ערכאת הערעור שלא להתערב בפסיקת הוצאות.

טענות התשובה של המערערות

47. קשת טוענת כי הרשות השנייה מסתפקת בטענות והצהרות כלליות בלבד, אשר אין בהן כדי לגבור על הפגמים הברורים בהחלטתה. על פי ההחלטה, צפויים להיחשף תכנים המהווים קניין רוחני מובהק של קשת (עלילות ופורמטים ספציפיים), שהם חסרי חשיבות ממשית מבחינת האינטרס הציבורי.

48. עוד מבקשת קשת להדגיש, כי אין מדובר במקרה שבו הרשות מבקשת להסתיר מידע הנוגע לה עצמה, אלא מדובר בקניין רוחני של גוף פרטי.

49. רשת ביקשה לציין כי אין בעובדה שחלק מן המסמכים במסגרת המכרז לא גולו כדי להפוך את החלטתה של הרשות השנייה לסבירה, כאשר גילויים של המסמכים שאותם החליטה לגלות - פוגע ברשת ובסודותיה. עוד נטען, כי הבחינה הנכונה היא האם הגילוי יפגע בערכו של הסוד המסחרי ולא ברשת עצמה.

50. רשת חוזרת ומדגישה את נקודת האיזון השונה בין גילוי למפסידים במכרז לבין גילוי לכלל הציבור.

51. רשת מוסיפה, כי לגילוי לוחות המשבצים, בצירוף תיאורי התכניות, בצירוף הטבלאות, ישנו אפקט מצטבר, אשר יפגע קשות ברשת, שכן החשיפה הכוללת תאפשר למתחריה של רשת ללמוד מניסיונה ולהתחרות בה באופן בלתי הוגן.

52. בכל הנוגע לטבלאות, רשת ציינה כי היא אינה מתנגדת לחשיפת הנתונים בתום כל שנת פעילות, להבדיל מחשיפה מראש לכל עשר שנות הזיכיון.

בעקבות הדיון

53. בעקבות הדיון שהתקיים לפנינו, ביום 7.2.2008, הסכימו הצדדים להצעתנו לקחת פסק זמן כדי להידבר ביניהם במטרה לנסות ולהגיע להבנה לגבי אופן פרסום המסמכים שבמחלוקת. על אף פרק הזמן שניתן לצדדים, הם הודיעונו ביום 15.5.2008 כי לא עלה בידיהם להגיע להבנות ולהסכמות, ועל כן נתבקשו להכריע לגופם של הערעורים שלפנינו.

54. בנוסף, תוך כדי הדיון שהתקיים לפנינו, הציגו באי כוח המערערות דוגמאות של לוחות המשבצים וכן של תיאורי התכניות, אולם עקב התנגדותם של באי כוח הרשות השנייה, מסמכים אלה הוחזרו לידיהם של באי כוח המערערות. התברר כי מסמכים אלו למעשה לא עמדו לפני בית המשפט קמא בעת כתיבת פסק הדין. הגם שדוגמאות מן המסמכים שבמחלוקת נמסרו לעיונו של בית המשפט קמא (ראו: עמ' 12-13 לפרוטוקול הדיון מיום 4.12.2006 בבית המשפט קמא), לא נותרו המסמכים בתיק בית המשפט והם הוחזרו לצדדים בסופו של הדיון.

55. בעקבות הדיון, הגישו המערערות בקשות להגיש את המסמכים (המושחרים) לעיונו. הרשות השנייה התנגדה להוספת ראיות לתיק בשלב זה, אך יחד עם זאת ביקשה כי אם יותר למערערות להגיש ראיות נוספות, אזי יותר גם לרשות השנייה להגיש ראיות נוספות מטעמה וכי ייקבע מועד נוסף לדיון בעניין. ביום 10.9.2008

החלטנו להתיר למבקשות להגיש את המסמכים נשוא הערעור כראיות נוספות, אך דחינו את בקשתה של הרשות השנייה להגיש ראיות נוספות.

כעת, משהמסמכים הרלוונטיים - בגרסתם המושחרת - עומדים לנגד עינינו, נוכל לבחון האם יש מקום להתערב בהחלטתה של הרשות השנייה בעניין זה.

חוק חופש המידע

56. חוק חופש המידע, אשר נחקק בשנת 1998, קובע, בסעיף 1 שבו, את כלל היסוד בדבר חופש מידע: "לכל אזרח ישראלי או תושב הזכות לקבל מידע מרשות ציבורית בהתאם להוראות חוק זה". נקודת המוצא של חוק חופש המידע היא, כי בכפוף לסייגים המפורטים בו, זכאי האזרח לקבל מידע המצוי בידיה של הרשות [ע"א 6576/01 החברה לייזום מיסודה של סי.פי.אם בע"מ נ' לירן, פ"ד נו(5) 817 (2002) (להלן: עניין החברה לייזום)]. חוק חופש המידע עיגן בספר החוקים את הזכות לחופש המידע, אף שעקרון זה היה קיים עוד קודם לחקיקתו של החוק [ראו: ע"מ 8282/02 הוצאת עיתון "הארץ" בע"מ נ' מדינת ישראל - משרד מבקר המדינה, פ"ד נח(1) 465 (2003); ע"מ 7024/03 גבע נ' ראש העירייה הרצליה (לא פורסם, 6.9.2006), סעיף 11 לפסק דינה של כבוד השופטת ארבל (להלן: עניין גבע)].

57. כפי שכבר נפסק, חוק חופש המידע, בא להוסיף נדבך על זה שהיה קיים: מעבר לזכותו של אדם לקבל לידיו מידע שיש לו נגיעה ישירה אליו או אינטרס אישי בו, קבע החוק את זכותם של אזרחי ישראל ותושביה לקבל לידיהם מידע המצוי בידי רשויות הציבור בעניינים שאין להם נגיעה ישירה אליהם (ראו: עניין גבע). מדובר אפוא בזכות שפרישתה רחבה ואשר משקפת את ההכרה בצורך בפעולה של רשויות הציבור בשקיפות מלאה, צורך שלשמו אומץ כלל של גילוי, בכפוף לחריגים.

58. החוק עצמו קובע רסנים מסוימים ל"מהפכת המידע" שכביכול בוצעה במסגרתו, תוך יצירת מגבלות על גילוי סוגי מידע מסוימים או בנסיבות מסוימות ותוך התחשבות באינטרסים השונים המושכים לעתים לכיוונים מנוגדים - זה לטובת גילוי המידע וזה לטובת חיסויו.

59. על אף חשיבותה הרבה, הזכות לחופש מידע, בדומה לזכויות היסוד האחרות במשפטנו, היא זכות יחסית. מקום שישנה סתירה בין זכות זו לבין זכויות ואינטרסים אחרים, יש לערוך איזון מתאים ביניהם [ע"מ 9135/03 המועצה להשכלה גבוהה נ' הוצאת עיתון הארץ (לא פורסם, 19.1.2006) (להלן: עניין המועצה להשכלה גבוהה)].

ואכן, חוק חופש המידע מונה מצבים שונים, שבהם נסוג חופש המידע מפני זכויות ואינטרסים אחרים. סעיף 8 לחוק חופש המידע מונה רשימה של מקרים בהם רשאית הרשות הציבורית לדחות בקשה לקבלת מידע. מעיון בסעיף עולה, כי מדובר בעיקר במקרים בהם גילוי המידע מטיל נטל בלתי סביר על הרשות הציבורית. סעיף 9(א) לחוק חופש המידע, מונה רשימה של מקרים בהם נאסר על הרשות הציבורית למסור מידע - מדובר במקרים של חשש לפגיעה באינטרס ציבורי חיוני, כגון בטחון המדינה או בטחון הציבור וכן כאשר מדובר במידע שגילוי מהווה פגיעה בפרטיות ומידע אשר אין לגלותו על פי כל דין.

60. סעיף 9(ב) לחוק חופש המידע מפרט רשימת מקרים בהם הרשות הציבורית אינה חייבת למסור מידע. במילים אחרות, אין מדובר בסייגים שבהתקיימם נחסמת האפשרות למסור את המידע, אלא הדבר נתון לשיקול דעתה של הרשות (ראו: עניין גבע). סעיף המשנה הרלוונטי לענייננו הוא סעיף 9(ב)(6) לחוק אשר קובע כי רשות ציבורית אינה חייבת למסור:

“מידע שהוא סוד מסחרי או סוד מקצועי או שהוא בעל ערך כלכלי, שפרסומו עלול לפגוע פגיעה ממשית בערכו, וכן מידע הנוגע לעניינים מסחריים או מקצועיים הקשורים לעסקיו של אדם, שגילוי עלול לפגוע פגיעה ממשית באינטרס מקצועי, מסחרי או כלכלי...”

61. בנוסף, סעיף 10 לחוק חופש המידע קובע כי “בבואה לשקול סירוב למסור מידע לפי חוק זה, מכוח הוראות סעיפים 8 ו-9”, על הרשות הציבורית ליתן את הדעת, בין היתר “לענינו של המבקש במידע, אם ציין זאת בבקשתו, וכן לענין הציבורי שבגילוי המידע מטעמים של שמירה על בריאות הציבור או בטיחותו, או שמירה על איכות הסביבה”.

62. סעיף 11 לחוק חופש המידע מוסיף, כי מידע הבא בגדר סעיף 9 לחוק, שניתן לגלותו, ללא הקצאת משאבים בלתי סבירה או הכבדה ניכרת על פעולתה של הרשות, תוך השמטת פרטים, תוך עריכת שינויים או תוך התניית תנאים בדבר דרך קבלת המידע והשימוש בו - על הרשות למסרו בהתאם.

63. רשות ציבורית המתבקשת למסור מידע באחד העניינים שלגביהם חל איזה מן הסייגים שבסעיפים 8 או 9 לחוק חופש המידע, צריכה לטפל בבקשה זו על פי כללי המשפט המנהלי בהם היא מחויבת בכל פעולותיה. אחד הכללים החשובים בהקשר זה

קובע כי על רשות ציבורית להפעיל את שיקול הדעת המסור לה בסבירות. חובה נוספת המוטלת על הרשות מכוח המשפט המנהלי בכל הנוגע לטיפול בבקשה למסירת מידע לפי חוק חופש המידע, היא חובת ההנמקה (עניין המועצה להשכלה גבוהה).

64. יחד עם זאת, בא סעיף 17(ד) לחוק חופש המידע, ובמובן מסוים "טורף את הקלפים", שכן סעיף זה קובע:

"(ד) על אף הוראות סעיף 9, רשאי בית המשפט להורות על מתן מידע מבוקש, כולו או חלקו ובתנאים שיקבע, אם לדעתו העניין הציבורי בגילוי המידע, עדיף וגובר על הטעם לדחיית הבקשה, ובלבד שגילוי המידע אינו אסור על פי דין."

דהיינו, הביקורת השיפוטית על החלטת רשות שלא לגלות מידע שהיא אינה חייבת לגלותו לפי חוק חופש המידע, היא דו-שלבית: ראשית, בוחן בית המשפט האם החלטת הרשות לסרב למסור מידע מכוח סעיפים 8 או 9 לחוק מקיימת את אמות המידה הנדרשות על פי המשפט המנהלי, דהיינו האם ההליך שבמסגרתו נתקבלה היה תקין והוגן והאם ההחלטה סבירה ומידתית בנסיבות העניין. אך גם אם צלחה החלטת הרשות משוכה ראשונה זו, עדיין מסורה לבית המשפט על פי סעיף 17(ד) לחוק חופש המידע סמכות יוצאת דופן, החורגת מגדר הביקורת השיפוטית המקובלת על מעשי הרשות. דהיינו, בשלב השני, על בית המשפט להחליט האם הרשות הציבורית צריכה לתת מידע, למרות שהחוק קובע בפירוש שהמידע המבוקש הוא מידע שאין למסרו או שאין חובה למסרו [אהרן ברק "חופש המידע ובית המשפט" קרית המשפט ג 95, 96 (2003) (להלן: ברק, חופש המידע)]. למעשה, סעיף 17(ד) מאפשר לבית המשפט להחליף את שיקול דעתה של הרשות בשיקול דעתו שלו "על אף הוראות סעיף 9" (עניין המועצה להשכלה גבוהה; ע"מ 1825/02 מדינת ישראל - משרד הבריאות נ' איגוד בתי אבות - א.ב.א., פ"ד נט(3) 726 (2005) (להלן: עניין איגוד בתי אבות); ראו גם: סגל, עמ' 252). בלשונו של פרופ' סגל בספרו, "סעיף 17(ד), המפקיד בידי בית המשפט 'מונה עוצמה' להכרעה בין הזכות לקבל מידע ציבורי לבין זכויות אחרות נוגדות-מידע, הוא לבו של החוק" (סגל, 251). לשון הסעיף מצביעה על כוונת המחוקק להעניק לבית המשפט שיקול דעת משפטי רחב בהחלטתו, האמורה לאזן בין האינטרסים הרלוונטיים המתנגשים ביניהם.

במאמר מוסגר יצויין, כי סעיף 17(ד) לחוק נוקט לשון "רשאי בית המשפט להורות על מתן מידע מבוקש". נוכח לשון הסעיף, שאלה היא האם חל הוא על מקרה

כגון זה שלפנינו, שבו הרשות המנהלית החליטה לגלות את המידע על אף התנגדותו של צד שלישי, או שמא תחולתו של הסעיף מוגבלת למקרים שבהם הרשות דחתה בקשה לגילוי מידע (אז יוכל בית המשפט להורות על אי גילוי המידע על אף החלטת הרשות). לאור תכלית החוק, ניתן להניח כי המחוקק היה מעוניין ששיקול דעתו של בית המשפט יגבר על שיקול דעתה של הרשות המנהלית, רק כאשר תוצאת הדברים הינה גילוי המידע, תוצאה העולה בקנה אחד עם הגשמת תכלית החוק. איש מן הצדדים לא העלה טענה זו לפנינו ונראה כי הצדדים התמקדו בבחינת סבירותה של החלטת הרשות השנייה, קרי האם זו שקלה את כלל השיקולים הרלבנטיים והאם נתנה להם את המשקל הראוי. גם בית המשפט קמא התמקד בבחינת סבירותה של החלטת הרשות השנייה (ראו למשל סעיף 25 לפסק דינו). בנסיבות אלה, דיוננו אנו אף הוא יתמקד בבחינת השיקולים שהיה על הרשות השנייה לשיקול ובסבירות החלטתה, ולא בסעיף 17 לחוק.

מעט על תכליתו של חוק חופש המידע

65. חופש המידע נועד להגשים מספר אינטרסים עיקריים, אשר הראשון שבהם, חופש הביטוי וזכות הציבור לדעת. בנוסף, חופש המידע מבטיח את שקיפות פעולתו של השלטון ואת העמדתו "באור השמש" והוא חיוני לקיום ביקורת על השלטון כמו גם לאמון הציבור בשלטון. זאת ועוד, חובתה של הרשות להעמיד לעיני הציבור את המידע שברשותה נגזרת ממעמדה של הרשות כנאמן (על כל אלה בהרחבה ראו: ע"ם 6013/04 מדינת ישראל - משרד התחבורה נ' חברת החדשות הישראלית בע"מ (לא פורסם, 2.1.2006) (להלן: עניין משרד התחבורה); עניין גבע; ראו גם: ברק, חופש המידע).

במבוא לדברי ההסבר אשר נלוו להצעת חוק חופש המידע, התשנ"ז-1997,

ה"ח 2630, צוין כדלקמן:

"הזכות לקבל מידע מרשויות ציבוריות היא אחת מזכויות היסוד במשטר דמוקרטי. היא תנאי בסיסי להגשמתו של חופש הביטוי ולמימוש זכויותיו הפוליטיות והאחרות של אדם בכל תחומי החיים. נגישות רבה יותר למידע תסייע לקידום של ערכים חברתיים ובהם שוויון, שלטון החוק וכיבוד זכויות האדם, ותאפשר גם בקרה טובה יותר של הציבור על מעשי השלטון."

לדידו של פרופ' זאב סגל, ההיסטוריה החקיקתית של החוק מלמדת כי תכליתו

העיקרית הינה לאפשר לציבור בקרה על מעשי השלטון ועל מחדליו (סגל, עמ' 102).

פרופ' אהרן ברק סיכם את הדברים באומרו כי תכליתו של חוק חופש המידע היא "ליתן מידע לפרט על-מנת לקיים ולקדם את הדמוקרטיה ובגדריה מתן מידע לציבור שיאפשר בחירה מושכלת, אשר תקדם האמת, תאפשר הגשמה עצמית של הפרט, ותביא לפיקוח ובקרה על הרשות הציבורית" (ברק, חופש המידע, עמ' 102).

מהם השיקולים שעל הרשות לשקול בבואה לבחון בקשה לגילוי מידע 66. כפי שכבר צוין לעיל, סעיף 10 לחוק חופש המידע מפרט קווים מנחים באשר לשיקולים שעל הרשות לשקול "בבואה לשקול סירוב למסור מידע לפי חוק זה, מכוח הוראות סעיפים 8 ו-9". סעיף 10 לחוק נוקב ב"עניינו של המבקש במידע", כלומר, ככל שמבקש המידע יצביע על אינטרס בעל חשיבות עקרונית ומהותית יותר מבחינתו, כך יגברו סיכוייו לקבל את המידע המבוקש, ולהיפך: ככל שהאינטרס שלו כללי יותר, כך יטו כפות המאזנים לעבר חיסוי המידע (עניין איגוד בתי אבות, עמ' 735; עניין גבע, סעיף 18 לפסק הדין). בנוסף, מונה סעיף 10 לחוק את אינטרס הגילוי מטעמים של "שמירה על בריאות הציבור או בטיחותו" או "שמירה על איכות הסביבה". יחד עם זאת, השיקולים הנזכרים בסעיף זה אינם השיקולים היחידים הצריכים להדריך את הרשות בהפעלת סמכותה, ויש בהם משום "הכוונה חקיקתית" בלבד (ראו: עניין המועצה להשכלה גבוהה, סעיף 21 לפסק הדין; עניין גבע, סעיף 18 לפסק הדין).

67. מלבד השיקולים המנויים בסעיף 10 לחוק חופש המידע, בבוא בית המשפט או הרשות להכריע באיזון שבין האינטרס בגילוי של מידע שבידי הרשות לבין אינטרסים וערכים אחרים, עליהם להעמיד לנגד עיניהם את התכליות העיקריות של החוק, עליהן עמדנו לעיל: שקיפות מרבית כאמצעי למימוש המיטבי של חופש הביטוי ולעריכת ביקורת על רשויות הציבור בצורה יעילה ואפקטיבית.

68. המסקנה המתבקשת היא, שכאשר רשות ציבורית שוקלת האם לגלות מידע אשר גילוי עלול לפגוע בצד שלישי, עליה לשוות לנגד עיניה את תכליתו העיקרית של עקרון חופש המידע, שהיא לחשוף לעין הציבור את פעולותיה שלה. החוק לא נועד לגרום פגיעה במי שמסר מידע לרשות ציבורית או במי שמידע על אודותיו הגיע לידיה. לפיכך, גילוי של מידע אשר עלול לפגוע באופן ממשי בצד שלישי יהיה מותר רק אם יתקיים עניין ציבורי חיוני שיצדיק זאת (ראו: סגל, עמ' 231).

מהם המסמכים אשר נהנים מהגנת סעיף 9(ב)(6) לחוק?

69. סעיף 9(ב)(6) לחוק חופש המידע עוסק ב"מידע שהוא סוד מסחרי או סוד מקצועי או שהוא בעל ערך כלכלי" וכן "מידע הנוגע לעניינים מסחריים או מקצועיים

הקשורים לעסקיו של אדם". גילוי של מידע מהסוג הראשון אינו מחויב כאשר "פרסומו עלול לפגוע פגיעה ממשית בערכו"; ואילו גילוי של מידע מהסוג השני אינו מחויב כאשר "גילוי עלול לפגוע פגיעה ממשית באינטרס מקצועי, מסחרי או כלכלי". המונחים המופיעים בסעיף - "סוד מסחרי", "סוד מקצועי" וכיו"ב - לא הוגדרו בחוק. בית משפט זה טרם יצק תוכן למושגים אלו.

יש הסבורים כי ניתן לעשות שימוש בהגדרת המונח "סוד מסחרי" המצויה בסעיף 5 לחוק עוולות מסחריות, התשנ"ט-1999, וזאת כמקור פרשני [סגל, עמ' 212. ראו גם: עת"מ 1637/03 (מנהליים ת"א) גולן מיכאל נ' רשות שדות התעופה בישראל (לא פורסם, 6.2.2005)].

מכל מקום, ברור מלשון הסעיף, כי המחוקק כיוון לכך שההגנה המוקנית בסעיף 9(ב)(6) לחוק חופש המידע תהא בעלת פרישה רחבה כך שתחול גם על מסמכים ומידע שאינם עונים להגדרה של "סוד מסחרי" (להלן, למען הנוחות, נכנה את סוגי המידע הנכללים ברישא של סעיף 9(ב)(6) לחוק כ"סוד מסחרי", אולם כוונתנו תהא אף ל"סוד מקצועי" או ל"מידע בעל ערך כלכלי"). לדידי, הדגש במסגרת האיזון הנערך על פי סעיף 9(ב)(6) לחוק הוא על מידת הפגיעה שעלולה להיגרם לבעל המידע, ובמקרה זה למערערות, עקב גילוי של מידע זה וחשיפתו בפני הציבור (ראו גם: סגל, עמ' 210).

70. בהקשר זה ראוי להפנות גם ל-Freedom of Information Act (5 U.S.C. § 552) שנחקק בארצות הברית בשנת 1966. שם, בצד הכלל בדבר חופש מידע, לפיו כל רשות חייבת להעמיד לרשות הציבור מידע הנמצא בידה, מופיע סייג לפיו אין הרשויות חייבות לגלות סודות מסחריים וכן מידע עסקי או פיננסי, שנתקבל מאדם ואשר הוא חסוי או סודי (סעיף (4)(b)(552):

"This section does not apply to matters that are --
(4) trade secrets and commercial or financial
information obtained from a person and privileged
or confidential;"

בית המשפט לערעורים של District of Columbia קבע כי מידע הינו סודי כאשר מדובר במידע מהסוג שבאופן רגיל לא היה מפורסם לציבור על ידי הגוף ממנו

התקבל המידע (Critical Mass Energy Project v. Nuclear Regulatory Comm'n,)
(975 F.2d 871, 875 (D.C. Cir. 1992).

יצויין, כי הפטור שבסעיף 552(b)(4) שב-Freedom of Information Act האמריקאי, נועד לאזן בין האינטרס הציבורי שבגילוי לבין האינטרס הפרטי שבהגנה על סודות מסחריים, כאשר ביסוד הפטור עמד החשש כי חשיפה של מידע סודי של גופים פרטיים עלולה לגרום להיעדר שיתוף פעולה עתידי של גופים פרטיים עם רשויות השלטון, באופן שיפגע בתפקודן של הרשויות הציבוריות (שם).

71. במקרה שלפנינו ניתן להשאיר בצריך עיון את השאלה איזה סוג של מידע בדיוק חוסה תחת סעיף 9(ב)(6) לחוק חופש המידע, שכן דומה כי אין מחלוקת ממשית כי המסמכים שלפנינו, לוחות המשבצים ותיאורי התכניות, אכן כוללים סודות מסחריים של המערערות ולמצער, כוללים הם "מידע שהוא בעל ערך כלכלי". גם בית המשפט קמא יצא מהנחה שהמסמכים נשוא הערעור כוללים סודות מסחריים של המערערות (ראו: סעיפים 27 ו-33 לפסק הדין). אשר לטבלאות, נראה כי לא יהא חולק כי אלה כוללות, לכל הפחות, "מידע הנוגע לעניינים מסחריים או מקצועיים הקשורים לעסקיו של אדם".

האיזון - איזון אופקי בין שתי זכויות חוקתיות

72. כפי שכבר צוין לעיל, הזכות לדעת, או הזכות לחופש מידע, ככל זכות, אינה זכות מוחלטת, אלא זכות יחסית, אשר לעתים נסוגה מפני זכויות וערכים אחרים. הזכות לקבל מידע מרשות ציבורית עשויה להתנגש עם שני סוגים של ערכים או עקרונות: התנגשות עם זכויות אדם נוגדות או התנגשות עם אינטרסים וערכים חברתיים (ברק, חופש המידע, עמ' 100).

73. מלאכתו של השופט הינה להעמיד את הערכים והאינטרסים המתנגשים זה לעומת זה, ליתן לכל אחד מהם משקל, ולאזן ביניהם על-פי משקלם [ראו: אהרן ברק, פרשנות במשפט כרך שלישי - פרשנות חוקתית, 216 (1994)]. כאשר ההתנגשות היא בין הזכות לדעת לבין זכויות אדם אחרות, מדובר בהתנגשות "פנימית" בין זכויות האדם עצמן, ואז נדרש השופט לערוך איזון "אופקי", דהיינו איזון בין שתי זכויות שהן בעלות מעמד שווה.

74. בענייננו, סעיף 9(ב)(6) לחוק חופש המידע מעמיד זה מול זה שני ערכים מתחרים: הזכות להגנה על סודות מסחריים מול חופש המידע. הזכות להגנה על סוד

מסחרי הינה חלק מהזכות להגנה על הקניין המוגנת בסעיף 3 לחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו, ולכן זכות זו הינה זכות חוקתית בעלת מעמד גבוה במדרג של זכויות האדם [השוו: מיגל דויטש עוולות מסחריות וטודות מסחר 94, 301 (2002)]. אשר לזכות לחופש מידע, זו אמנם אינה קבועה במסגרת חוק יסוד, ולכן באופן פורמאלי אין לזכות זו מעמד חוקתי. יחד עם זאת, הובעה הדעה לפיה נוכח הקשר ההדוק בין הזכות לחופש מידע לבין הזכות לחופש הביטוי, ובהיותה נגזרת מחופש זה, נהנית אף הזכות לחופש מידע מהגנה של זכות חוקתית (סגל, עמ' 116; ראו גם: עניין משרד התחבורה).

75. סעיף 9(ב)(6) לחוק חופש המידע קובע את נוסחת האיזון בין שני הערכים המתנגשים: גילוי המידע בידי הרשות יימנע רק כאשר עלולה להיגרם פגיעה ממשית בערכו של הסוד המסחרי או הסוד המקצועי. תכליתה של ההוראה הינה הגנה על פגיעה בעסקיו של צד שלישי, באמצעות גילוי מידע על אודותיו, אלא אם כן האינטרס הציבורי מצדיק פגיעה כזו. להלן אתווה רשימת שיקולים, אשר אינם בגדר רשימה סגורה או ממצה, אשר על הרשות לשקול כאשר דנה היא בשאלה האם לגלות מידע החוסה תחת הגנת סעיף 9(ב)(6) לחוק חופש המידע.

השיקולים אשר על הרשות לשקול במסגרת סעיף 9(ב)(6) לחוק חופש המידע

76. השיקול המרכזי אשר אמור להנחות את הרשות בהחלטתה האם למסור מידע שהיא אינה חייבת למסרו לפי סעיף 9(ב) לחוק חופש המידע הוא העניין הציבורי שבגילוי המידע (ראו: סגל, עמ' 199).

77. האינטרס הציבורי שבחשיפת פעולת הרשויות הציבוריות בפני הציבור. כאמור, אחת מתכליותיו העיקריות של חוק חופש המידע, אשר על בית המשפט או הרשות לשוות נגד עיניהם כאשר הם בוחנים האם יש לגלות מידע החוסה תחת סעיף 9(ב)(6) לחוק, הוא האינטרס של חשיפת פעולת הרשות בפני הציבור על מנת לקיים דיון ציבורי מושכל ולאפשר ביקורת ציבורית על הרשות. בשקילת אינטרס זה, יש להביא בחשבון כי ככלל, על גוף פרטי המתקשר עם רשות ציבורית לקחת בחשבון כי המידע הכרוך בהתקשרותו פתוח לעיונו של הציבור (עניין החברה לייזום). יחד עם זאת, יש לזכור, כי החוק לא נועד לפגוע במי שמסר מידע לרשות או שמידע אודותיו מצוי בידיה, אלא אם ישנו עניין ציבורי מובהק בגילוי (סגל, עמ' 211). במסגרת זאת, יש לבדוק האם המבקש הצביע על אינטרס ציבורי קונקרטי בגילוי או שהוא מסתמך על האינטרס הכללי בגילוי מידע המצוי בידי הרשות.

78. העניין האישי של מבקש המידע. חוק חופש המידע אינו מתנה את גילוי המידע בקיומו של עניין אישי או נגיעה אישית של מבקש המידע (על פי סעיף 7(א) לחוק, מבקש המידע אף אינו חייב לציין את הטעם לבקשתו). יחד עם זאת, סעיף 10 לחוק מלמדנו, כי כאשר הרשות שוקלת האם לגלות מידע שאין עליה חובה לגלותו, הרי ככל שמבקש המידע יצביע על אינטרס אישי חזק יותר, כך תיטה יותר הכף לטובת גילוי המידע, ולהפך: ככל שהאינטרס של מבקש המידע כללי יותר, כך יטו כפות המאזנים לטובת חיסוי המידע (עניין איגוד בתי אבות, עמ' 735; עניין גבע, סעיף 18 לפסק הדין). על כן, במסגרת האיזון שעורכת הרשות על פי סעיף 9(ב)(6) לחוק עליה להביא גם שיקול זה בחשבון.

79. זכות הציבור לדעת. הזכות לדעת, כנגזרת של חופש הביטוי, אף היא עומדת ביסוד הוראותיו של חוק חופש המידע (ראו: ברק, חופש המידע, עמ' 97). זוהי הזכות של כל אחד לשמוע, להבין, לגבש עמדה, להתווכח ולשכנע. זהו אינטרס ציבורי-כללי, אשר על הרשות ועל בית המשפט לשקול בכואם להכריע בשאלת גילוי של מידע אשר גלומה בו פגיעה בזכויותיו של צד שלישי.

80. האם המידע גולה לצדדים שלישיים. כאשר עסקינן בשאלת גילויים של סודות מסחריים, חשיבות רבה נודעת לשאלה עד כמה בעל הסוד או המידע עושה מאמצים כדי להגן על המידע בו מדובר (להרחבה בעניין זה ראו: דויטש, פרק שביעי). כך למשל, אם יתברר כי בעל המידע מסר, במסגרת כלשהי, את המידע המבוקש לציבור לקוחות מסוים דווקא, אזי טענה של גוף זה, אשר לפיה הרשות אינה רשאית לגלות מידע זה לציבור בכללותו, עלולה להישמע קלושה. אשר על כן, על הרשות לבחון האם ובאלו תנאים גולה או נחשף המידע בו עסקינן.

81. פיקוח ציבורי. במידה וישנו גוף המפקח דרך קבע על התנהלותה של הרשות כלפי בעל הסוד המסחרי, הרי שעובדה זו עשויה להטות את הכף נגד גילוי המידע. שהרי, האינטרס הציבורי המרכזי בגילוי המידע הוא היכולת לבקר את פעולתה של הרשות. קיומו של גוף או אורגן המפקח על הרשות או מבקר את פעולותיה מחליש, לכאורה, את הצורך בפיקוח ציבורי על פעולותיה.

82. מידת הפגיעה בערכו של הסוד המסחרי; מידת הפגיעה בבעל הסוד. לשון סעיף 9(ב)(6) לחוק מלמדת כי שיקול מרכזי שיש להביא בחשבון במסגרת עריכת האיזון האמור, הוא מידת הפגיעה שתיגרם לערכו של המידע או הסוד המסחרי עקב הגילוי. רק פגיעה ממשית בערכו של הסוד המסחרי תצדיק את חיסוי המידע. השאלה מהי אותה

"פגיעה ממשית" תצטרך להיבחן על פי נסיבותיו של המקרה; אולם מכל מקום, ברור כי נדרשת פגיעה משמעותית בערכו של הסוד, ולא כל פגיעה שולית או קלת ערך (De minimis) תצדיק את חיסויו של המידע. יצויין, כי גם בארה"ב הסייג של חיסוי המידע יחול רק כאשר עלול להיגרם "substantial harm" (נזק ממשי), ועוד נקבע כי אין הכרח כי הנזק יהיה ודאי, אלא די בחשש סביר לכך שהנזק ייגרם (McDonnell Douglas Corp. v. Dep't of Air Force, 375 F.3d 1182, 1187 (D.C. Cir. 2004).

זאת ועוד, כאשר עסקינן ב"מידע הנוגע לענינים מסחריים או מקצועיים הקשורים לעסקיו של אדם", הרי המבחן יהיה (כך על פי הסיפא של סעיף 9(ב)(6) לחוק) האם גילוי המידע "עלול לפגוע בפגיעה ממשית באינטרס מקצועי, מסחרי או כלכלי". גם כאן, לא מצא המחוקק מקום להתייחס לכל פגיעה שהיא, בקובעו שחיסוי המידע יהיה מוצדק רק כאשר מדובר ב"פגיעה ממשית" באינטרסים של צד ג'.

בנוסף, מן הראוי אף לבחון מהי הפגיעה שתיגרם לבעל הסוד בשל גילוי המידע. וודאי שאם גילוי המידע יגרום לפגיעה עסקית או כלכלית קשה בבעל הסוד, יהווה שיקול זה טעם נגד הגילוי. המבחן המשמש בדין האמריקאי הינו, האם החשיפה של המידע תגרום לפגיעה ממשית במעמד התחרותי של בעל המידע (National Parks & Conservation Assn. v. Morton, 498 F.2d 765, 770 (D.C. Cir, 1974), דהיינו, האם המתחרים של בעל המידע יזכו ליתרון בלתי הוגן בעקבות גילוי המידע (Uribe v. Howie 19 Cal. Rptr. 493 (4th Dist, 1971)). כאשר המידע חושף בפני המתחרים חולשות ויתרונות של בעל המידע, ניתן לומר כי הם יזכו ליתרון בלתי הוגן בעקבות גילוי המידע (National Parks & Conservation Assn. V. Kleppe, 547 F.2d 673 (D.C. Cir, 1976)).

השאלה עד כמה יפגע גילוי המידע בבעל הסוד תלויה, בין היתר, במידת מרכזיותו של הסוד המסחרי לעסקיו. ככל שהמידע נוגע ללב עסקיו של בעל הסוד המסחרי, כך ברור כי גילוי המידע יפגע יותר בעסקיו, ולהפך. כן נשאלת השאלה, מה מידת ההשקעה שהשקיע בעל המידע בהשגתו או בפיתוחו של הסוד המסחרי.

83. לאחר שנשקלו כל השיקולים הרלוונטיים, ובמידה שלא ניתן להכריע בשאלה איזה מהשניים גובר - משקלו של חופש המידע או המשקל של הגנה על הסוד המסחרי - הרי שלטעמי, במצב כזה, יקבל הערך של הגנה על הקניין, קרי הגנה על הסוד המסחרי, משקל גדול יותר, והוא שיכריע את הכף [כבוד השופט נ' סולברג הביע דעה

זו, במסגרת עת"ם 522/06 (מנהליים י-ם) התנועה לחופש מידע נ' רשות השידור - הממונה על חופש המידע (לא פורסם, 19.2.2007), סעיף 16 לפסק הדין].

על מנת שנוכל להחיל את השיקולים שהותוו לעיל על המקרה שלפנינו, מן הראוי לסקור בקצרה את ההסדרים הנורמטיביים החלים על פעולותיהן של המערערות.

ההסדרים הנורמטיביים בתחום התקשורת המשודרת

84. דבר החקיקה המרכזי בתחום התקשורת המשודרת הוא חוק הרשות השניה לטלוויזיה ולרדיו, התש"ן-1990 (להלן: חוק הרשות השניה). מתכונת השידורים לפי חוק הרשות השניה היא של שידור על-ידי בעלי זיכיון פרטיים, אך בפיקוח ציבורי הדוק. הפיקוח הציבורי נועד לשמור על אמות מידה מקצועיות, על אתיקה ועל הגינות תוך דאגה לאינטרסים ציבוריים-חיוניים [יובל קרניאל דיני התקשורת המסחרית 35 (2003) (להלן: קרניאל)]. חוק הרשות השנייה קובע את החובה להעניק את הזיכיון במכרז פומבי וכן את עיקרי התנאים הנדרשים מהמבקש לגשת למכרז ולזכות בזיכיון. בין התנאים הקבועים בחוק למתן הזיכיון יוחד מקום נרחב לזהותם ואופיים של הבעלים. נוסף לחוק הרשות השניה, ישנם תקנות וכללים שהתקינה מועצת הרשות השנייה, אשר אף הם מחייבים את הגופים המשדרים, ובהם המערערות.

85. חוק הרשות השניה מכונן (בסעיף 2) את הרשות השנייה לטלוויזיה ולרדיו, היא המשיבה בענייננו. שני גופים מרכזיים מניעים את הרשות השנייה: מועצת הרשות השנייה (סעיפים 7-24 לחוק הרשות השניה) והמנהל הכללי (סעיפים 25-28 לחוק הרשות השניה) [בג"צ 3073/99 התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' שר החינוך, התרבות והספורט, פ"ד נד(3) 529, 532 (2000)]. מועצת הרשות השנייה ממונה על ידי הממשלה, לאחר התייעצות עם ארגונים של סופרים, מורים ואמנים, מוסדות להשכלה גבוהה, האקדמיה ללשון העברית, האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים וגופים אחרים. מועצת הרשות השניה מונה חמישה עשר חברים, אשר על פי חוק הרשות השניה "יהיו אנשי ציבור בעלי רקע תרבותי הולם, נסיון וידע בתחומי התמחותם ונסיון והבנה למצב החברתי בישראל" (סעיף 7(ב) לחוק). עוד נקבע כי "בעת המינוי ישקף הרכב המועצה, במידת האפשר, את מגוון הדעות הרווחות בציבור" (סעיף 7(ג) לחוק).

86. סעיף 23 לחוק הרשות השניה קובע מהם תפקידיה של מועצת הרשות השנייה, ובין היתר קובע [סעיף 23(2)] כי זו "תפקח באופן שוטף על ביצוע השידורים בידי בעלי הזכויות, ועל קיום השירותים שהם נותנים" וכן כי זו "תקבע את לוח המישדרים העונתיים של בעלי זכויות לפי הצעה שהגיש לה המנהל" [סעיף 23(5) ועוד].

87. סעיף 24 לחוק הרשות השנייה מוסיף וקובע כי המועצה תקבע כללים בכל הנוגע לשידורים, לביצועם ולפיקוח עליהם, ככל הנראה לה דרוש להגשמת מטרות החוק, ובין היתר, בדבר "סוגי השידורים, נושאים, תכניהם, אפיים ורמתם, בין דרך כלל ובין לענין מסויים" [סעיף 24(א)(1)], "מועדי השידורים" [סעיף 24(א)(3)], "מספר התכניות והיחס הכמותי ביניהן" [סעיף 24(א)(8)], "דרכי פרסום לוח השידורים ואופן מסירת מידע לציבור אודותיהם" [סעיף 24(א)(9)] ועוד. ואכן, מועצת הרשות השנייה עשתה שימוש בסמכותה על פי סעיף 24 לחוק, והתקינה תקנות וכללים בנושאים שונים, ובהם כללי הרשות השנייה לטלוויזיה ורדיו (שידורי תכניות טלוויזיה בידי בעל זיכיון), התשנ"ב-1992, אשר כוללים הוראות בדבר היקף השידורים, אפיון השידורים ותכנם, הפקות מקומיות, שידורים חוזרים, איכות השידורים, תכנון השידורים, שידורים אסורים ועוד.

בנוסף, מועצת הרשות השנייה מפרסמת דין וחשבון שנתי המתייחס לפעילותן של המערערות וכן ליתר הגופים שתחת פיקוחה, כגון תחנות הרדיו האזורי. בהקשר של המערערות, מתייחס הדוח השנתי המפורסם על ידי מועצת הרשות השנייה לתכני השידור, לעמידת הזכייניות במכסת ההפקה המקומית שנקבעה, לעמידה במכסות לתכניות מסוגה עילית (לרבות סיכום ההוצאה הכספית לתכניות מסוג זה), להפקות קניות, לשידורים חוזרים, לגיוון חברתי ותרבותי בשידורים ובכוח אדם ולהתחייבויות נוספות של המערערות. כמו כן, מתייחס הדוח השנתי להפרות של חוק הרשות השנייה, של הכללים או של הנחיות הרשות השנייה, ולהחלטות מועצת הרשות השנייה ביחס להפרות אלה. כן מיוחד פרק בדוח השנתי למחויבות ועמידה של הזכייניות בהוצאות להפקה ורכישה של תכניות ושיתוף פעולה עם גורמי חוץ.

88. אין חולק, כי הזכייניות המפעילות את שידוריו של הערוץ השני קיבלו לידיהן משאב ציבורי חשוב. על חשיבותם של אמצעי התקשורת - ובהם התקשורת המשודרת - עמד בית משפט זה פעמים רבות בעבר. לאמצעי התקשורת חשיבות מכרעת בהליך הדמוקרטי ובמימושו של חופש הביטוי. אמצעי התקשורת האלקטרוניים, לרבות התקשורת המשודרת, מהווים במה מרכזית להשמעת דעות והשקפות [ראו: בג"צ 7200/02 די.בי.אט. שירותי לוויין (1998) בע"מ נ' המועצה לשידורי כבלים ושידורי לוויין, פ"ד נט(6) 21, 34 (2005), (להלן: עניין די.בי.אט.)]. חשיבותה של התקשורת המשודרת ומרכזיותה במרקם החיים הדמוקרטיים הינן חלק מהשיקולים המצדיקים קיומו של פיקוח רגולטורי על אמצעי השידור [ראו: קרניאל, עמ' 33; עניין די.בי.אט.,

עמ' 35 ; בג"צ 5933/98 פורום היוצרים הדוקומנטריים נ' נשיא המדינה, פ"ד נד(3) 496, 514 (2000).

ואכן, כפי שראינו לעיל, מועצת הרשות השנייה הופקדה - על פי חוק - לפקח על פעילותן של המערערות, להתוות את קווי פעולתן ולוודא כי המערערות אכן עומדות בדרישות החוק, הכללים והתקנות ובהתחייבויות שנטלו על עצמן.

89. המערערות (יחד עם גורמים נוספים, כגון חברת החדשות) מפעילות את אחד "השחקנים המרכזיים" בתחום התקשורת המשודרת בישראל - הערוץ השני. במסגרת פעילותן זאת, משמשות המערערות, למעשה, מעין "קבלן ביצוע" של הרשות השנייה (ראו: קרניאל, עמ' 43). דהיינו, על אף היותן של הזכייניות גופים פרטיים הפועלים למטרות רווח, חייבות הן לעמוד באמות מידה מסוימות, ולשרת את האינטרס הציבורי, כפי שזה נקבע על ידי המחוקק ועל ידי מועצת הרשות השנייה [השוו: עלי בוקשפן המהפכה החברתית במשפט העסקי 519-531 (2007)].

90. ואכן, כפי שקבע בית משפט זה בעבר (ראו: עניין החברה לייזום), במצב דברים זה, בו הופקד בידיהן של המערערות נכס ציבורי בעל חשיבות רבה, הן להגשמת הדמוקרטיה והן במובן החברתי והתרבותי, ישנו אינטרס ציבורי בגילוי מידע הנוגע להתחייבויותיהן של המערערות כלפי מועצת הרשות השנייה (ובעקיפין כלפי הציבור). יחד עם זאת, אין די בהצהרות כלליות אודות חשיבות גילוי המידע, אלא יש לבחון - באופן קונקרטי - ביחס לכל אחד מסוגי המסמכים המבוקשים, כי אכן מדובר במידע אשר גילוי ייתן בידי הציבור כלים טובים יותר לגבש עמדה, להביע דעה ולבקר את פעולותיה של הרשות הציבורית באופן שתוגשם מטרת החוק.

מן הכלל אל הפרט

90. לוחות המשבצים: כאמור, הנתונים הכלולים בלוחות המשבצים מהווים חלק מן ההתחייבויות שהמערערות נטלו על עצמן במסגרת המכרז, וככאלה, יש אינטרס ציבורי בגילויים. גילוי לוחות המשבצים יגשים את זכותו של הציבור לדעת. יחד עם זאת, הרשות השנייה לא הצביעה על אינטרס ציבורי קונקרטי (מעבר לערך הגילוי כשלעצמו) אשר יצדיק את חשיפתם של לוחות המשבצים, ככל שחשיפה זו תגרום לפגיעה ממשית בערכם של הסודות המסחריים של המערערות. יתר על כן, הרשות השנייה לא הראתה כיצד תסייע חשיפתם של לוחות המשבצים לקיום ביקורת ציבורית ולפיקוח על פעולת הרשות השנייה והמערערות.

יתרה מכך, טענת הרשות השנייה לפיה לוח השידורים למעשה כבר נחשף בפני הציבור, דבר ש"מאיין" את ערכם של הסודות המסחריים הגלומים בלוחות המשבצים, דווקא מובילה למסקנה כי לאחר חשיפתו של לוח השידורים בפועל, אין ערך ממשי בחשיפת לוחות המשבצים, אשר שימשו "חומר הגלם" שממנו הורכב לוח השידורים.

91. כפי שכבר צוין לעיל, סעיף 23(5) לחוק הרשות השנייה קובע כי מועצת הרשות השנייה "תקבע את לוח המשדרים העונתיים של בעלי זכויות לפי הצעה שהגיש לה המנהל". דהיינו, לוחות השידורים מוגשים לבדיקה ואישור של מועצת הרשות השנייה, ורק לאחר קבלת אישורה ניתן לשרדם בפועל. זאת ועוד, במסגרת תפקידה הפיקוחי, אחראית מועצת הרשות השנייה, בין היתר, לוודא כי הזכייניות אכן עומדות בלוח המשבצים שהוגש לאישורה, הן מבחינה תוכנית והן מבחינת לוחות הזמנים. מכאן שקיים גוף אשר מפקח באופן הדוק על לוחות השידורים של הזכייניות, אופן בנייתם ומידת העמידה בהם. מועצת הרשות השנייה אמנה על האינטרס הציבורי, ובין היתר תפקידה לוודא כי המערערות עמדו בהתחייבויותיהן ובמחויבותן על פי החוק, התקנות והכללים. הרכבה של מועצת הרשות השנייה, כפי שנקבע בחוק, אמור להבטיח כי אכן האינטרס הציבורי בפיקוח יתקיים במידה רבה באמצעותה.

92. כאמור לעיל, עלינו לשקול, בין היתר, את האינטרס של מבקש המידע. במקרה דנן, הגופים אשר - על פי הנטען - היו מעוניינים בגילוי המסמכים, הם התנועה לחופש המידע וארגוני הבמאים והתסריטאים. האינטרס של התנועה לחופש המידע הוא אינטרס כללי בגילוי, ועל אף שיש ליתן לאינטרס זה משקל, הרי שכאמור, בנסיבות העניין, לא די באינטרס כללי על מנת להצדיק גילויים של סודות מסחריים. אשר לאיגוד הבמאים והתסריטאים, גם כאן לא ברור מהו האינטרס הישיר של גופים אלה בגילוי לוחות המשבצים.

93. מול אינטרס הגילוי, ניצבת הפגיעה שעלולה להיגרם לערכם של הסודות המסחריים הגלומים בלוחות המשבצים וכן הפגיעה שתיגרם למערערות כתוצאה מחשיפתם. נראה כי אין חולק על כך שלוחות המשבצים הם תוצר של השקעה כספית ומקצועית, אשר גלום בהם, לכל הפחות, ערך כלכלי רב עבור כל אחת מהמערערות. לוחות המשבצים, לטענת המערערות, מהווים את "אחד מהיסודות המרכזיים של בניית ערוץ טלוויזיה מצליח" ונראה כי יש טעם רב בטיעון זה. לוחות המשבצים ואופן בנייתם מהווים חלק מליבת העסקים של המערערות. פרסום לוח המשבצים מראש יעניק שהות לערוצים המתחרים לנסות ולהעתיק את תכניותיהן של המערערות או לנסות וליתן מענה תחרותי לשידוריהן. ככאלה, זכאים לוחות המשבצים ליהנות מהגנה

רחבה מפני גילויים. לא למותר לציין, כי חשיפת לוח המשבצים בפני מתחריהן של המערערות, אשר הצלחתן הכלכלית תלויה, בין היתר, באחוזי הצפייה בשידוריהן, עלולה לגרום לפגיעה משמעותית במערערות.

יחד עם זאת, לא ניתן להתעלם מהגורם של חלוף הזמן. אין דין פרסום לוח משבצים של אותה שנה, מראש, כדין פרסום לוח משבצים בדיעבד. על כן, יש להביא בחשבון גם את העובדה כי כיום, כשנתיים לאחר תחילת שידוריהן של המערערות, חשיפתם של לוחות המשבצים המתייחסים לשנת השידורים הראשונה, יש בה פגיעה קלה יותר מאשר חשיפה מראש, ולו משום שלוח המשבצים לשנת השידורים הראשונה אמור להוות את הבסיס ליתר שנות הזיכיון, ומזה שנתיים נחשף הציבור ללוח השידורים בפועל, לוח שידורים, אשר בסופו של דבר, מבוסס בעיקרו על לוחות המשבצים בהם עסקינן.

עיון בלוחות המשבצים שהוגשו לעיוננו במסגרת הראיות הנוספות שהגישו המערערות, מגלה כי אלה מתארים את ימי השידורים כך שבכל "משבצת זמן" משובץ סוג תכנית מסוים (למשל: חדשות, תכנית שיח ציבורי, דרמה, תכנית דעת ותרבות וכו'). כמו כן, ליד חלק מן המשבצות מסומן לאיזה קהל יעד מיועדת התכנית (למשל: ילדים, נוער, כל המשפחה, דוברי רוסית, דוברי ערבית וכו'). אין ספק כי הרכבתו של לוח המשבצים כרוכה בהשקעה ממשית - מקצועית וכספית כאחד - מצד המערערות. יחד עם זאת, נראה כי לוחות המשבצים אינם מגלים מידע בעל ערך ממשי אשר אותו לא ניתן ללמוד מלוח השידורים המפורסם מדי שבוע בשבוע. בנסיבות אלה, איני סבור כי גילויים של לוחות המשבצים - הנוגעים לשנת השידורים הראשונה - תגרום לפגיעה ממשית בערכם (וכאמור, אין חולק כי ללוחות המשבצים, לכל הפחות, ערך כלכלי ממשי עבור המערערות) או לפגיעה ממשית במערערות.

בהתחשב בכל האמור לעיל, ובפרט בערך הגילוי אשר עומד ביסודו של חוק חופש המידע, סבורני כי בכל הנוגע ללוחות המשבצים נשוא הערעור - דהיינו, לוחות המשבצים הנוגעים לשנת השידורים הראשונה - יש לדחות את הערעור ולהותיר את החלטת הרשות השנייה על כנה, דהיינו להתיר את גילויים בכפוף להשחרות שבוצעו בהם, כפי שהוגשו לעיוננו.

94. תיאורי התכניות: בכל הנוגע לתיאורי התכניות, בדומה ללוחות המשבצים, לא השכילה הרשות השנייה להצביע על אינטרס ממשי בחשיפתם, מלבד האינטרס הכללי בגילוי לאור זכות הציבור למידע. איני רואה כיצד חשיפתם של תיאורי התכניות, אשר

כוללים פורמטים של תכניות, עלילות של סדרות ותכניות טלוויזיה, קהל היעד שלו נועדו תכניות אלה וכיו"ב, תועיל לעריכת ביקורת ציבורית על פעילותן של הרשות הציבורית ושל המערערות, הפועלות בשמה.

95. לכך יש להוסיף את העובדה שהמערערות פועלות תחת פיקוח הדוק של מועצת הרשות השנייה, כפי שנקבע בחוק הרשות השנייה. סעיף 23(2) לחוק הרשות השנייה קובע את חובת הפיקוח של מועצת הרשות השנייה על "ביצוע השידורים בידי בעלי הזכויות, ועל קיום השירותים שהם נותנים". מועצת הרשות השנייה מפקחת על תכני השידור של המערערות במגוון רחב של היבטים, ובהם סוגי התכניות, הוצאות הפקה ועוד, וזאת על מנת לשמור ולהגן על אינטרס הציבור במגוון ראוי, בתכנים הולמים ובשמירה על שוויון פורמאלי ומהותי. מועצת הרשות השנייה אף עשתה שימוש בסמכותה על פי סעיף 24(א) לחוק הרשות השנייה, וקבעה כללים מפורטים אשר קובעים, בין היתר, את היקף השידורים וחלוקת זמני השידור בין הזכייניות, חברת החדשות והטלוויזיה החינוכית; אפיון השידורים ותוכנם; איכות השידורים; שידורים אסורים ועוד [כללי הרשות השנייה לטלוויזיה ורדיו (שידורי תכניות טלוויזיה בידי בעל זיכיון), התשנ"ב-1992]. גם במסגרת הדוח השנתי שמפרסמת מועצת הרשות השנייה מופיעים פרטים לגבי עמידתן של המערערות בהתחייבויותיהן בהיבט של תוכן השידורים. לכן, גם בהקשר של תיאורי התכניות, סבורני כי האינטרס הציבורי בפיקוח על המערערות פוחת לאור קיומה, הרכבה ופועלה של מועצת הרשות השנייה, המפקחת בצורה הדוקה על פעולתן של המערערות.

96. אשר לאינטרס של מבקש המידע, כאמור, האינטרס של התנועה לחופש מידע הינו כללי ואינו מטה את הכף בהכרח לטובת גילוי המידע. אשר לאיגודי התסריטאים והבמאים; כשלעצמי, הייתי מצפה כי דווקא איגודים אלה יהיו מודעים לחשיבות הנודעת לשמירתם של פורמטים ו"רעיונות" יצירתיים בסוד, על מנת להימנע מהעתקות. מכל מקום, בטיעוניה, לא הצביעה הרשות השנייה על האינטרס הישיר של איגודים אלו בגילויים של תיאורי התכניות.

97. שיקול נוסף שהרשות השנייה הביאה בחשבון במקרה דנן (כפי שעולה מהחלטתה בעניין גילוי המסמכים - מוצג ב' למוצגי רשת וקשת) הוא העובדה כי תיאורי התכניות הספציפיות הועברו לעיון המפסידות במכרז. זהו אכן שיקול רלוונטי כאשר עסקינן בחיסוים של סודות מסחריים, שהרי אילו בעל הסוד עצמו הסכים לחשיפתו בפני צדדים שלישיים, מה לו כעת כי ילין על חשיפתו בפני אחר? יחד עם זאת, אין בעובדה זו כדי להכריע את הכף במקרה דנן. גילוי המסמכים וההתחייבויות

של המערערות למפסידים במכרז היה מכוח דיני המכרזים, והוא היה מוגבל בהיקפו והתבצע בכפוף להתחייבות לסודיות עליה חתמו נציגיהן של המפסידות במכרז. בנסיבות אלה, אין מנוס מן המסקנה כי המערערות עשו, למעשה, כל שביכולתן על מנת להגן על סודותיהם המסחריים, ואין לזקוף לחובתן את עובדת גילוי המסמכים למפסידים במכרז.

98. זאת ועוד, תיאורי התכניות הם תוצר של השקעה כספית ומקצועית ממשית, והם כוללים את לב לבם של הסודות המקצועיים של המערערות, סודות אשר אינם נחשפים עד לשידורן של התכניות בפועל. יתרה מכך, לא רק התוכן והפורמט של התכנית מהווים סוד מקצועי של המערערות, אלא גם השיקולים שהביאו את המערערות להפיק דווקא תכנית זו או אחרת, לאיזה קהל מיועדת התכנית ומתי היא צפויה להיות משודרת - כל אלה הינם שיקולים מקצועיים של המערערות, אשר עשויים להשפיע על מידת הצלחתה של התכנית ושל המערערות כתוצאה מכך. מידע זה אינו בגדר נחלת הרבים, והוא תולדה של מאמצים והשקעה של זמן וכסף מצד המערערות על מנת להשיג יתרונות מסחריים על פני מתחריהן.

התיאור המפורט שבתיאורי התכניות (הכולל בין היתר את סוג התכנית, קהל היעד אליו מכוונת התכנית, הפורמט של התכנית, הנושא של התכנית, סוג המשתתפים בתכנית, תרומת סוג התכנית לתמהיל לוח השידורים וכן תיאור החדשנות והמקוריות (שבתכנית) עלול לאפשר לגורם מקצועי להעתיק את התכנית לעצמו ולהפיק תכנית דומה אשר תתחרה בתכנית של המערערות. למעשה, הפרטים המופיעים בתיאורי התכניות מהווים מרכז עשייתן ופועלן של המערערות. בנוסף, גילוי תיאורי התכניות עלול לחשוף לפני מתחריהן של המערערות את דרכי עבודתן של אלה, דרכי עבודה שהמערערות עמלו על פיתוחן וגיבושן.

99. לא למותר לציין, כי לגילוי של לוחות המשבצים בצידוף תיאורי התכניות אפקט מצטבר מכביד. גילוי לוחות המשבצים ביחד עם תיאורי התכניות הממלאות בתוכן את ה"משבצות" שבלוח המשבצים, למעשה מאפשר למעיין במסמכים אלו (בייחוד כאשר עסקינן באנשי מקצוע) לקבל תמונה מלאה בדבר תכניותיהן העסקיות של המערערות, ובכך ייפגע ערכן של אלה עד מאוד, ועקב כך אף עלולות המערערות להיפגע באופן ממש.

100. לאחר עיון בתיאורי התכניות כפי שהוגשו לעיוננו על ידי המערערות, עולה כי גם בגרסתם ה"מושחרת" אלה כוללים פרטים הן בנוגע לפורמט התכנית, נושאה, התוכן

של התכנית, קהל היעד שלה, ופרטים נוספים אשר מהווים את ליבת עסקיהן של המערערות. מידע רגיש זה, אשר המערערות עמלות ומשקיעות בו משאבים רבים לשם הגדלת מספר הצופים בשידוריהן על מנת למקסם את רווחיהן, להבדיל מלוח השידורים, בדרך כלל אינו חשוף בפני הציבור, לכל הפחות עד שידור התכנית. חשיפתם של תכני התכניות אשר המערערות מתכננות לשדר עלולה לסייע למתחריהן להעתיק פורמטים של תכניות, סרטים וסדרות ובכך לפגוע ברמת התחרותיות של המערערות. ישנם אף פרטים בתיאורי התכניות שגם לאחר שידור התכנית אינם בגדר "נחלת הכלל" והם משקפים את ההשקעה המקצועית של המערערות בבניית לוח השידורים שלהן (כגון התרומה של תכנית מסוימת ללוח השידורים).

נוכח האמור לעיל, שוכנעתי כי תיאורי התכניות כוללים מידע אשר גילוי - גם כיום, שנתיים ומעלה לאחר תחילת הזיכיון - עלול לגרום פגיעה ממשית לערכם ולמערערות עצמן. משהמשיבה לא הצביעה על אינטרס ציבורי ממשי בגילוי של מידע זה, סבורני כי יש להורות על חיסוי תיאורי התכניות במלואם וכך אציע לחברותיי.

101. הטבלאות: כמפורט לעיל, טבלאות אלה מפרטות את שיעור ההוצאה הכוללת המתוכננת על תכניות בהתאם לשנות הזיכיון, את שיעור ההוצאה השנתית של רשת במסגרת שיתופי פעולה, שיעור ההוצאה על תכניות מסוגה עילית ונתונים נוספים אודות תכנית הפעולה העסקית של רשת (יזכור, כי קשת לא התנגדה לחשיפת הטבלאות). מידע אודות הנתונים הכספיים של חברות מסחריות הוא בדרך כלל מידע הנשמר בסודיות יתרה ואשר הזכות לעיין בהם שמורה לבעלי המניות ולדירקטורים בלבד, להוציא חברות ציבוריות אשר אינן נהנות מ"פרטיות עסקית", ואשר חייבות לצרף את דוחותיהן הכספיים לדו"ח התקופתי המוגש לרשות ניירות ערך, לרשם החברות, ולפי הצורך, לבורסה [ראו לעניין זה: יורם דנציגר הזכות למידע אודות החברה 211-214 (2000)]. גם אם מדובר בנתונים אודות שיעור ההוצאה על תחום זה או אחר (להבדיל מנתונים כספיים), אין בכך כדי לגרוע מהיותו של מידע זה בגדר "מידע בעל ערך כלכלי" של החברה בה מדובר. סבורני כי רק אינטרס ציבורי חזק ביותר יוכל להצדיק חשיפתם של נתונים כלכליים של גוף מסחרי פרטי, גם אם גוף זה התקשר עם הרשות. אין דמיון בין פסק הדין בעניין החברה לייזום - שם נחשף חוזה פרטני אחד של הגוף הפרטי עם הרשות - לבין חשיפה מסיבית ומקיפה של נתונים כלכליים של גוף פרטי עסקי.

למול החשיבות הרבה שבהגנה על מידע עסקי זה של רשת, המפורט בטבלאות, סבורני כי אין אינטרס ממשי לציבור לעיין בנתונים הכלולים בהן. לצורך כך, די

בדוחות שמפרסמת מדי שנה מועצת הרשות השנייה, בהם מפרטת היא האם המערערות עמדו בהתחייבויותיהן ובכללים שנקבעו, לרבות בעניין שיעור ההוצאות על הפקות מסוגים מסוימים.

סבורני כי באיזון בין האינטרס של חופש המידע לבין האינטרס של הגנה על סודותיה המסחריים של רשת, ובהם נתונים אודות הוצאותיה, נתנה הרשות משקל יתר לשיקול של זכות הציבור לדעת (שיקול אשר לא התבסס על אינטרס קונקרטי וממשי). בנוסף, העדר התנגדות מצד קשת לחשיפתן של הטבלאות הנוגעות לה תמך בהחלטת הרשות. יחד עם זאת, הרשות השנייה לא נתנה משקל מספיק לשיקול של שמירה על סודותיה המסחריים של רשת ושל החשש לפגיעה ממשית באינטרסים המסחריים והכלכליים של רשת, ומשכך, החלטתה לקתה בחוסר סבירות. אציע לחברותיי להורות על חיסוי הטבלאות נשוא הערעור.

התערבות בסכום ההוצאות שנפסק על ידי בית המשפט קמא 102. הטלת הוצאות על בעל דין וקביעת שיעורן, בתום הדיון בהליך ועם מתן פסק הדין, מסורה לשיקול דעתו של בית המשפט הדין בעניין. הערכאה הדיונית היא זו שבפניה נשמע ההליך, והיא זו המודעת לדרך התנהלותם של בעלי הדין וליתר הגורמים המשפיעים על קביעת שכר הטרחה וההוצאות. בין גורמים אלה יש למנות את אופייה של התובענה ומידת מורכבותה, הסעד המבוקש והיחס בינו לבין הסעד שנפסק, היקף העבודה שהושקעה על ידי בעל הדין בהליך ושכר הטרחה ששולם או שבעל הדין התחייב לשלמו [ע"א 9535/04 טיענת "ביאליק 10" נ' טיענת "יש עתיד לביאליק", פ"ד ס(1) 391, 395 (2005)]. מטעמים אלו, ולאור היכרותה הטובה יותר של הערכאה הדיונית את נסיבות המקרה, רק לעתים רחוקות יתקבל ערעור על פסיקת הוצאות, וזאת במקרים של טעות משפטית בפסיקת ההוצאות או כאשר ונתגלה פגם או פסול בשיקול הדעת שבערכאה ראשונה [ע"א 1937/92 קוטלר נ' קוטלר, פ"ד מט(2) 233, 246 (1995)].

103. יחד עם זאת, במקרה דנן, לא נלווה כל הסבר או נימוק לקביעתו של בית המשפט קמא לפיה המערערות תישאנה יחד בחלקים שווים בהוצאות הרשות השנייה בסך של 150,000 ₪ בצירוף מע"מ, דבר אשר מקשה על איתור השיקולים שעמדו ביסוד החלטתו זו של בית המשפט קמא. מפסק דינו של בית המשפט קמא לא עולה טרונייה כלשהי נגד אופן התנהלותן של המערערות במסגרת ההליך, ואף לא מדובר היה בעתירת סרק (אם כי עתירתן נדחתה בסופו של יום). בבית המשפט קמא לא נשמעו עדויות ולא נערכו חקירות, התקיים דיון אחד בלבד, ולאחר מכן ניתן פסק הדין.

בהתחשב בכל אלה, ומעיון בהחלטות דומות של בתי המשפט לעניינים מנהליים, נראה כי אכן הוצאות בסך של 150,000 ₪ הינן הוצאות החורגות מגדר הרגיל, וזאת ללא כל הצדקה או נימוק.

104. ממילא, משעה שדעתי היא כי דינם של הערעורים להתקבל (בכל הנוגע לתיאורי התכניות ולטבלאות), אין עוד מקום לפסוק הוצאות לחובת המערערות, ואמליץ לחברותיי לבטל את חיובן של המערערות בהוצאות וכן לקבל את הערעורים באופן חלקי כמפורט לעיל ללא צו להוצאות.

ש ו פ ט

השופטת א' פרוקצ'יה:

אני מסכימה.

ש ו פ ט

השופטת מ' נאור:

1. לעניין לוחות המשדרים דעתי כדעת חברי השופט דנציגר כי יש לדחות את הערעור. גם לעניין הטבלאות אף לדעתי יש להורות על חיסיון. לעניין התכניות דעתי שונה במעט: דומני שראוי היה למצוא פתרון שונה במקצת מזה שמציע חברי לפיו תהא "השחרה" נוספת של תוכניות שטרם שודרו, אך אין בעיני הצדקה להסתרה של מה שנוגע לתוכניות שכבר שודרו. שלא כמו חברי רואה אני לעניין זה חשיבות ליכולת הפיקוח של הציבור, מעבר לפיקוח הניתן על ידי הרשות השניה על פי דין. כיוון שבעניין זה נותרתי בדעת מיעוט איני רואה מקום לקבוע מנגנון לביצוע "ההשחרה".

2. איני סבורה שההוצאות שהוטלו בבית המשפט לעניינים מינהליים היו מופרזות. בעניינים שיש להם חשיבות כלכלית ראוי בעיני להטיל הוצאות שייטנו ביטוי הולם לנושא ההתדיינות. זאת, בין השאר, כדי לעודד פתרונות מחוץ לכותלי בית המשפט. עם זאת, נוכח תוצאת הערעור, מסכימה אני עם הצעתו של חברי לבטל את החיוב בהוצאות בבית המשפט לעניינים מינהליים ולהימנע מהטלת הוצאות בערכאתנו.

ש ו פ ט

הוחלט כאמור בפסק דינו של השופט י' דנציגר.

ניתן היום, י"ג בחשוון תשס"ט (11.11.08).

שופט

שופטת

שופטת